

<p>محل الصاق عکس</p>	<p>گزارش چکیده پایان نامه / رساله فارسی و انگلیسی</p>						 دانشگاه خوارزمی دانشکده حقوق و علوم سیاسی
<p>۲۷ آذر ۱۴۰۲</p>	<p>تاریخ دفاع:</p>	<p>کار شناسی ار شد.</p>	<p>مقطع تحصیلی:</p>	<p>روابط بین الملل.</p>	<p>رشته تحصیلی:</p>	<p>برهان الدین "برهان"</p>	<p>نام و نام خانوادگی دانشجو:</p>
<p>استاد نیما "رضایی"</p>			<p>نام استاد داور</p>	<p>محمد علی "منوری"</p>	<p>نام استاد مشاور</p>	<p>سید سعید میر ترابی "حسینی"</p>	<p>نام استاد راهنما</p>
<p>مقایسه روابط دو جانبه جمهوری اسلامی ایران و افغانستان در دولت های کرزی و اشرف غنی</p>							<p>عنوان پایان نامه / ساله:</p>
<p>افغانستان کشوری چند قومی، محصور در خشکی، در قلب آسیای میانه و بین آسیای جنوبی موقعیت دارد. این کشور حد فاصل بین آسیای شرقی و آسیای غربی بوده که با همسایه گانی چون جمهوری اسلامی ایران در غرب، پاکستان در جنوب و شرق، تاجکستان، ازبکستان، ترکمنستان در شمال و کشور چین در شمال شرق افغانستان قرار دارد. بحران امنیتی بلا وقفه چند دهه اخیر از عمده ترین معضله ها در این کشور بوده که تاریخ نا خوشایندی را در قرن بیستم تجربه نموده است. عوامل مختلفی در ایجاد نا امنی افغانستان نقش فزاینده داشته از جمله فقر، بیکاری، مواد مخدر، مهاجرت، اختلافات قومی، سمتی، مذهبی، زبانی، فرهنگی تحولات سیاسی، امنیتی بعد از یازدهم سپتامبر، یکی از اساسی ترین و پیچیده ترین کشمکش های منطقه ای و بین المللی در جریان دو دهه گذشته بوده که این مسئله تحت تاثیر عوامل متعددی از جمله رویکردها، منافع، اهداف، و سیاست های ناهمگون و متفاوت کشورهای همسایه و بازیگران منطقه ای و فرمانطقه ای در برابر افغانستان، همچنان نبود تحقق یک دیدگاه مشترک منطقه ای در این خصوص بود که باعث تداوم، کشمکش های سیاسی، اجتماعی و امنیتی در این کشور شد. در ضمن جمهوری اسلامی ایران به دلایل نزدیکی جغرافیایی، و مشترکات قومی، مذهبی و فرهنگی، یکی از مهمترین کشورهای تاثیرگذار در تحولات افغانستان است.</p> <p>پس از سقوط رژیم طالبان به ترتیب حامد کرزی و اشرف غنی در افغانستان زمام قدرت را در دست گرفتند. طبیعی است که روابط افغانستان و ایران در این دو دولت اهمیت بسیاری دارد. و هر دو دولت تلاش داشتند بر مبنای مشترکات فراوانی که پس از سقوط رژیم طالبان شکل گرفته بود، نسبت به تقویت و مناسبات دوجانبه اقدام نمایند. با این حال واقعیت این است که کنترل روابط دوجانبه همواره در دست دو کشور نبوده چون عوامل داخلی و منطقه ای بسیاری خواسته و نا خواسته بر روابط کابل و تهران تاثیر گذار بوده. به ویژه برخی مسائل و موضوعات در روابط دو کشور حساسیت برانگیز و از عوامل بیرونی نیز تاثیر پذیر بود. بر این اساس مشاهده می شود که روابط دوجانبه علیرغم میل باطنی عموم نخبگان سیاسی در دو کشور، همواره</p>							<p>بیان مسئله:</p>

در سطحی مناسب پیش نرفته و شاهد افت و خیزهایی بوده است. تغییر دولت از حامد کرزی به اشرف غنی نیز یکی از عواملی می باشد که تا اندازه زیادی بر روابط دوجانبه تاثیر گذاشته است. از این رو در پایان نامه حاضر تلاش شده که مناسبات دو کشور را در دولت های کرزی و غنی مورد بررسی و مقایسه ای قرار دهیم. از زمان تاسیس جمهوری اسلامی ایران و پس از انقلاب اسلامی در سال ۱۳۵۷، موضوع افغانستان یکی از مسایل و موارد پراهمیت در سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران بوده است. با این همه، جایگاه و اهمیت این کشور در سیاست خارجی ایران یکسان نبود و با توجه به دگرگونی های داخلی افغانستان، و گرگونی های منطقه ای و بین المللی دچار تغییر شده است. به نحوی که در برخی از حالات به دلیل بروز بحران های شدید و عمیق در این سه سطح، داخلی، منطقه ای و بین المللی افغانستان به عنوان اساسی ترین موضوع و معضل سیاست خارجی ایران درآمده است. حمله نیرو های بین المللی به راهنمایی آمریکا به افغانستان و سپس سقوط طالبان در ماه دسامبر سال ۲۰۰۱، م یکی از آن موارد و مقاطع تاریخی است. اگرچه این ماجرا، «بحران سیاست خارجی» برای جمهوری اسلامی ایران به حساب نمی رود، اما بحرانی منطقه ای و بین المللی در محیط امنیتی پیرامونی آن به وجود آورده و امنیت و منافع ملی جمهوری اسلامی ایران را بصوت جدی تحت تاثیر قرار داده است (اعظمی، رنجکش ۱۳۹۱، ۱۳۹).

فضای استراتژیک ایران به گونه ای است که افغانستان به یکی از اساسی ترین حلقه های این محیط مبدل شده است. امروزه نبود صلح و امنیت در افغانستان، وجود سیاست های متصرف گرایانه آمریکا و علی الخصوص سیاست های مخفی بعضی از کشورها به دلیل انتقال مواد مخدر و گروه های قاچاقچی اسلحه و گروههای مخرب به ایران مواردی است که همیشه ایجاد ثبات امنیتی منطقه را به خطر انداخته است. مهمترین و اساسی ترین منابع تنش زای سیاسی و امنیتی در روابط جمهوری اسلامی ایران و جمهوری اسلامی افغانستان را می توان در مؤلفه های فعالیت طالبان و قاچاقچیان مواد مخدر در داخل و آن سوی مرزها، فعالیت گروه های تروریستی که اقدامات بی ارزش سیاسی و ضد امنیتی انجام میدهند، حضور مهاجرین افغانستانی و تبعات ناشی از این حضور، قاچاق و جرائم ناملازم و خشن جستجو کرد. حمله آمریکا به افغانستان و اشغال نظامی آن کشور، مناطق پیرامونی ایران دگرگونی هایی را پذیرا شد و حوزه نفوذ سنتی ایران را قصیر و در تنگنای شدید قرار داد. حضور آمریکا در افغانستان (به طور غیرمستقیم و بر مبنای همکاری) باعث کاستی قدرت ما نور ایران در افغانستان و گسترش حوزه ژئوپلیتیکی آمریکا شد. اتمی شدن پاکستان و به وجو آمدن یک قدرت هسته ای در همسایگی ایران و همکاری استراتژیک این کشور با آمریکا در منطقه علی الخصوص در افغانستان و اغتشاش در ایجاد روابط راهبردی جمهوری اسلامی ایران، روسیه، چین، هند و شناساندن افغانستان به عنوان یک حریف ژئوپلیتیکی برای ایران از جمله مؤلفه های بسیار مهمی و اساسی ای است که اندازه آسیب پذیری ایران را در این حوزه ژئوپلیتیکی بصورت قابل ملاحظه ای بالا برده است (یونسیان، ۱۳۸۰: ۵۷). با توجه به نوشته های فوق می توان ادعا کرد که بخش قابل ملاحظه ای از مؤلفه های تأثیرگذار در تأمین امنیت داخلی به نحوی متأثر از متغیرهای خارج از مرزهای سرزمینی است به

<p>همین دلیل هر گونه آسیب پذیری در روابط افغانستان با همسایگانش زمینه کاستی در امنیت داخلی و امنیت ملی را میسر می کند (اعظمی، رنجکش، ۱۳۹۱: ۱۴۰).</p>	
<p>روش تحقیق ما بصورت کیفی است که از طریق سازماندهی و توصیف داده ها به تجزیه و تحلیل آنها پرداخته و در نهایت با مقایسه داده ها به پیش بینی فرضیه خود دست می یابیم.</p>	<p>روش پژوهش:</p>
<p>سوال اصلی پژوهش: روابط ایران و افغانستان در دولت های کمری و غنی چگونه با هم قابل مقایسه است؟</p> <p>فرضیه اصلی پژوهش: در دولت های حامد کمری و اشرف غنی، مسایل مربوط به مهاجرین افغانستان، مسایل آب، مداخلات خارجی و حوادث مرزی جز و مهمترین عوامل شکل دهنده روابط دو جانبه دو کشور بوده است با این تفاوت که در دولت کمری روابط دو کشور رو به بهبود گذشته، اما در دولت اشرف غنی به تدریج روابط تهران و کابل رو به سردی گراییده است.</p>	<p>سئوال و فرضیه تحقیق:</p>
<p>روابط جمهوری اسلامی ایران و افغانستان برمبنای مشترکات تاریخی، دینی، فرهنگی، زبانی و مرزی که باهم دارند استوار است. بدین ملحوظ من با علاقه مندی که داشتم با پیشنهاد چهار موضوع مرتبط به روابط دو کشور همسایه و دوست، عنوان؛ روابط دوجانبه جمهوری اسلامی ایران و افغانستان در دولت های حامد کمری و اشرف غنی، با تایید استاد رهنمایم جناب آقای دکتر سید سعید میرترابی "حسینی" مورد تحقیق و بررسی قرار دهم.</p> <p>پژوهش خویش را با استفاده از منابع مختلف، مانند کتب، مقالات و سایت های معتبر داخلی و خارجی با مشوره های اساتید رهنما و مشاورم، بعد از اصلاحات لازم به پایان رسانیده و سرانجام به تاریخ ۱۹/۲۷/۱۴۰۲ با حضور داشت اساتید محترم رهنما، مشاور، داور و جمع از دانشجویان در سالن جلسات دفاع پایان نامه خویش را دفاع نمودم.</p>	<p>روند پژوهش:</p>
<p>در پژوهش انجام شده به این نتیجه رسیدم که روابط دو کشور در زمان حکومت حامد کمری از همگرایی و تعاملات همواره بر اساس اصل حسن همجواری در مسایل مربوط به مهاجرین، آب، مداخلات خارجی و حوادث مرزی بین دو کشور صورگرفت است.</p> <p>اما در زمان دولت اشرف غنی به تدریج روابط تهران و کابل رو به سردی گراییده است. سیاست خارجی اشرف غنی همسو با ایالات متحده آمریکا، و متحدان آن در ضدیت و واگرایی با جمهوری اسلامی ایران شکل می گرفت، مانند ایجاد تنش در روابط تهران و کابل، ادعای نفت از کشور ایران در برابر آب افغانستان، حمایت و تقویت گروه های تروریستی مخالفان جمهوری اسلامی ایران، ضدیت و دشمنی با زبان فارسی، عدم امضای پیمان جامع راهبردی علی رغم تلاش طرف ایرانی.</p>	<p>مهمترین یافته ها :</p>

تأیید استاد راهنما

